

70aastasena Ukrainast Eestisse kolinud kunstnik leiab helges loomingus lohutust kodumaagatsusele

Temnikova & Kasela galeriis näeb viimast nädalat võluvast näitust „**Nina Võnnõki Ukraina**“. Värviteraapias käis **Anne Vetik**.

Anne Vetik
anne.vetik@ekspress.ee

PILVI POLE: Nina Võnnõki Ukraina on imedemaa, kus pardid munevad kuldmune ja päike paistab Karpaatide tagant iga jumala päev. Pildil töö „Good Morning (With a Rooster)“

FOTO: STANISLAV STEPASHKO

Kuula artiklit 3 min

Lisa

TELLIJALE AVATUD

Nn autsaider**kunst** on alati olnud mulle südamelähedane, ilmselt seetõttu, et ka peast soojad inimesed meeldivad mulle rohkem kui normaalsed. Eestis on õnneks olemas Kondase keskus, mis seda kunsti kogub ja näitab. Värskendav on vaadata pilte ja muud kraami, kus pole tunda mentori vaikivat heakskiitu ega turusituatsiooni nõudlikku pilku, trende ega sobitumist konjunktuuri. On ainult puhas looming ja eneseväljendusvajadus, mis on tugevamad kui olukorraga leppimise kihk ja sellest tulenev hääletu, ühegi piuksuta igavikku vajumine.

Kassid, kanad, pörssad

70aastasena Ukrainast Eestisse kolinud Võnnõk leidis lohutust kodumaagatsusele, luues tekstiilist aplikatsioone. Suuremõõtmelistel piltidel askeldavad kanad, kassid, koerad ja pörssad. Nende eest kannavad hoolt pearättides külatädid, nendesamade külatädi noorusaegsetelt paraadporteedelt vaatavad heaolustseene härdalt pealt noored kolhoositarid, kel rinnas esimesed ordenid ja palgeil ingellik kuma. Mõistusevastaselt suudab Võnnõk oma niidistes, puuvillastes ja pitsilistes piltides anda edasi linnusulgede läiget, jõevees peegelduvat häirivalt sinist taevast, küpsevate viljade raskust.

Lapsed veetsid pika suve õues mängides, võluloomadega tutvudes ja auravat, otse laudast toodud piima kulistades.

Võnnõk on tekstiilijäike käsitsedes olnud ülimalt tähelepanelik ja täpne, üritades mitte panna leidmaterjali oma pilli järgi tantsima, vaid tutvudes mustriga, värvi ja tekstuuriga ning seejärel nende omaduste järgi oma pilti „häälestades“. Puuvillale trükitud roosid panevad kukke karjuma „Tere hommikust“ ning annavad rooside all peesitavate laste põskedele terve tooni. Ilmselgelt veetsid need lapsed vanaema Nina juures pika suve õues mängides, võluloomadega tutvudes ja auravat, otse laudast toodud piima alla kulistades.

Elu helgeimad hetked

Kodumaad ja minevikku idealiseerides ning ümber luues näitab Võnnõk paralleelmaailma, kus pole ruumi ahistavale süsteemile ja partei käsuliinide jälgimisele. Ta võtab järjepidevalt ette oma elu helgemad hetked, paneb need kõige kirkamatesse värvidesse ja jagab vaatajaga. Tema Ukraina on imedemaa, kus pardid munevad kuldmune ja päike paistab Karpaatide tagant iga jumala päev, pilvedele ega tagasihoidlikkusele siin ruumi pole.

Oma järjekindlas soovis taaslavastada inimese elu parimaid hetki, neid, mis on täis soojust ja turvalisust, jõuab Võnnõk kohati kaugemale ja kõrgemale kui paljud tunnustatud kunstnikud, jalutades samadel psühheedelsetel päevalillepõldudel, kuhu eksis kunagi ära üks kõrvast ilmajäänud hollandi härra.

„Nina Võnnõki Ukraina“

Näitus on Temnikova & Kasela galeriis avatud kuni 17. märtsini.